

Sygn. akt VI Ka 684/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Barbara Żukowska (spr.)

Sędziowie SO Klara Łukaszewska

SO Andrzej Wieja

Protokolant Jolanta Kopec

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Zbigniewa Jaworskiego

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2014r.

sprawy **D. W.**

oskarżonego z art. 178a § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 14 października 2013 r. sygn. akt II K 1496/12

I. na podstawie art. 105 § 2 kpk prostuje oczywistą omyłkę pisarską w pkt V części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku w ten sposób, że w miejsce omyłkowo wpisanej daty „9 czerwca 2013r.” wpisuje „9 czerwca 2012r.”,

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonego D. W. uznając apelację obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadną,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. B. kwotę 516,60 zł w tym 96,60 zł podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

IV. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 684/13

UZASADNIENIE

D. W. oskarżony był o to, że:

w dniu 9 czerwca 2012r. w J. województwo (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 3,1 promila alkoholu we krwi prowadził w ruchu lądowym samochód m-ki (...) nr rej, (...); to jest o czyn z art. 178a § 1 k.k. ;

w dniu 25 czerwca 2012r. w J. województwo (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym 0,29 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu prowadził w ruchu lądowym samochód m-ki (...) nr rej, (...) to jest o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 14 .X.2013r. w sprawie II K 1496/12:

oskarżonego D. W.uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów tj. występków z art. 178 a § 1 k.k. przyjmując, iż stanowią one ciąg przestępstw w rozumieniu art. 91 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 178 a § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 35 (trzydziestu pięciu) godzin w stosunku miesięcznym;

na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył na poczet orzeczonej wobec oskarżonego D. W.kary ograniczenia wolności okres zatrzymania w dniach 9 czerwca 2012r. do 10 czerwca 2012r. przyjmując je za równoważne 4 (czterem) dniom ograniczenia wolności;

na mocy art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego D. W.środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wszelkich kategorii w ruchu lądowym na okres 3 (trzech) lat;

na mocy art. 49 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. orzekł względem oskarżonego D. W.na rzecz Funduszu (...)świadczenie pieniężne w wysokości 200 (dwustu) złotych;

na mocy art. 63 § 2 k.k. zaliczył oskarżonemu D. W.na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wszelkich kategorii w ruchu lądowym okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 9 czerwca 2013r. do dnia 14 października 2013r.;

na podstawie art. 29 ustawy Prawo o adwokaturze zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. B. kwotę 1104 złotych tytułem nieopłaconych kosztów obrony udzielonej z urzędu oraz kwotę 253,92 zł tytułem podatku od towarów i usług;

na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 2 ust. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego D. W.na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę w kwocie 180 złotych.

Apelację od powyższego wyroku – w części dotyczącej pkt I i III wniósł obrońca oskarżonego i zarzucił:

błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych przez Sąd I instancji za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść / art. 438 pkt 3 kpk/ - polegający na ustaleniu, że oskarżony D. W.w dniu 9 czerwca kierował samochodem marki B.nr rej. (...)i kierował nim po placu parkingowym przy budynku położonym na ul. (...)w J.,

obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku / art. 438 pkt 2 kpk/ -a mianowicie art. 4 kpk w zw. z art. 5§2 kpk przez odmowę badania i uwzględnienia okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego i zasady domniemania niewinności- mimo nieusuniętych wątpliwości co do osoby, która kierowała samochodem B. nr rej. (...) krytycznego wieczoru i jednoznacznej treści zeznań świadków o zdarzeniu, które miało miejsce na podwórku położonym przy ul. (...), w którym, brały udział co najmniej dwie osoby ubrane w koszulki „w barwach narodowych”

- oraz art. 7 kpk przez dowolną ocenę dowodów z zeznań świadka T. Ł., świadka R. P., świadka A. H., świadka M. S. (1), świadka M. S. (2) zeznań świadka P. N., którym Sąd daje wiarę oraz z zeznań świadka B. P.i świadka P. Ż.potwierdzających wyjaśnienia oskarżonego D. W., którym Sąd nie dał wiary.

Stawiając powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o:

zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I sentencji i uniewinnienie oskarżonego D. W.od zarzut prowadzenia w dniu 9 czerwca 2012r w ruchu lądowym samochodu marki B.nr rej. (...),

zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I i II sentencji przez wymierzenie oskarżonemu D. W.kary dwóch miesięcy ograniczenia wolności – z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres dwóch lat – za czyn przedstawiony w zarzucie nr 2 aktu oskarżenia popełniony w dniu 25.06.2012r. ,

2 zmianę zaskarżonego wyroku w pkt III sentencji i orzeczenie wobec oskarżonego D. W.środku karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku i 6 miesięcy,

zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz adwokata R. B. kwotę /516, 60 zł w tym 96,60 vat tytułem podatku VAT / nieopłaconych kosztów obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona apelacja jest niezasadna w stopniu oczywistym i jako taka nie zasługiwała na uwzględnienie.

Autor omawianej apelacji wywodzi, iż w wyniku sprzecznej z przepisami prawa oceny dowodów dokonanej przez Sąd Rejonowy doszło do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku w zakresie przypisania oskarżonemu D. W. sprawstwa i winy w popełnieniu zarzucanego mu czynu z art. 178a § 1 kk z dnia 9 czerwca 2012 r.

Wbrew wywiodom apelacji obrońcy Sąd Rejonowy rozpoznając przedmiotową sprawę nie dopuścił się zarzucanej obrazy przepisów „art. 4 w zw. z art. 5 § 2 kpk i art. 7 kpk”.

Odnosząc się szerzej do zarzutu obrazy art. 4 kpk zważyć należy, iż przepis ten określa sposób, w jaki organy prowadzące postępowanie karne winny procedować natomiast przedmiotem uchybień podnoszonych w apelacji mogą być konkretne normy nakazujące lub zakazujące dokonywania określonych czynności w określonej sytuacji procesowej. Oczywistym jest, że art. 4 kpk wymaga, by organy procesowe badały i uwzględniały okoliczności bez kierunkowego nastawienia do sprawy, zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, co osiągalne jest wówczas gdy przedmiotem zainteresowania, a następnie rozważań organu procesowego, jest cały zebrany w sprawie materiał dowodowy, bez pominięcia istotnych jego części.

Sąd Rejonowy nie pominął w rozważaniach żadnych z przeprowadzonych dowodów, wnikliwie je ocenił.

Chybiony jest zarzut naruszenia w procesie orzekania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym przepisu art. 5 § 2 kpk. Wątpliwości, o jakich mowa w tym przepisie odnoszą się do zagadnień związanych z ustaleniami faktycznymi, a więc do sytuacji, gdy z zebranego materiału dowodowego wynikają różne wersje, a żadnej z nich nie da się wyeliminować.

Wątpliwości związane z problemem oceny dowodów nie są wątpliwościami, o jakich mówi przepis art. 5 § 2 kpk a zatem w sytuacji związanej z problemem oceny dowodów tj. przesądzenia który z wzajemnie sprzecznych dowodów zasługuje na wiarygodność a który nie, nie sposób bezpośrednio sięgać do dyrektywy przepisu art. 5 § 2 kpk.

O złamaniu dyrektywy zawartej w przepisie art. 5 § 2 kpk nie można mówić w sytuacji, w której sąd dokonując oceny przeciwstawnych wersji dowodowych, wybiera jedną z nich, należyście - stosownie do wymogów art. 7 kpk i art. 410 kpk – wybór ten uzasadniając. Skoro zatem sąd orzekający dokona ustaleń na podstawie swobodnej oceny dowodów i ustalenia te są stanowcze – a tak jest w przedmiotowej sprawie - to nie można skutecznie podnosić zarzutu obrazy zasady in dubio pro reo. Dla stwierdzenia czy wskazana zasada została naruszona istotne jest jedynie to, czy sąd orzekający w sprawie, a nie strona, rzeczywiście powziął wątpliwości co do ustaleń faktycznych i wobec braku możliwości ich usunięcia rozstrzygnął te wątpliwości na niekorzyść oskarżonego.

Rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd Rejonowy prawidłowo – zgodnie z wymogami przepisu art. 7 kpk – ocenił przeprowadzone w toku rozprawy głównej dowody, usunął wszelkie wątpliwości i dokonał pewnych ustaleń faktycznych, tyle, że nie po myśli oskarżonego.

Mając na uwadze treść apelacji wywiedzionej przez obrońcę oskarżonego podnieść należy, iż zaprezentowany w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku proces dojścia do prawdy materialnej nie mógł być skutecznie kwestionowany. Konfrontując w postępowaniu odwoławczym treść zgromadzonego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego z wywiódami Sądu I instancji Sąd Okręgowy nie ma wątpliwości, że ustalenia faktyczne, które doprowadziły do zrekonstruowania stanu faktycznego inkryminowanego zdarzenia z dnia (a właściwie nocy) 9 czerwca

2012 r. i przesądzenia o sprawstwie i winie oskarżonego D. W. w popełnieniu zarzucanego mu czynu, dokonane zostały w oparciu o swobodną ocenę dowodów. Stanowiska sądu odwoławczego w żadnym razie nie mogła zmienić treść apelacji obrońcy negującej prawidłowość tychże ustaleń.

W realiach przedmiotowej sprawy z zebranych w sprawie dowodów rysowały się dwie przeciwstawne wersje poddanego osądowi zdarzenia z dnia 9.VI.2012 r. – jedna wyłaniająca się z wyjaśnień oskarżonego i zeznań świadków S. G. i P. Ż., druga zaś mająca oparcie w dowodzie z zeznań świadka P. N., T. Ł., R. P., A. H., A. S.. Sąd orzekający miał prawo wyboru wersji zdarzenia, przy czym – oczywiście – zobligowany był ów wybór przekonująco, logicznie uzasadnić dokonując oceny każdego dowodu (zarówno indywidualnej, jak i w konfrontacji z innymi dowodami) z zachowaniem standardów wynikających z zasady swobodnej oceny dowodów.

Sąd Rejonowy spełnił należycie ten obowiązek, w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przedstawił dokonaną wnikliwą ocenę poszczególnych dowodów wskazując w sposób szczegółowy, logiczny – a zatem przekonujący – dlaczego jako niewiarygodne ocenił wyjaśnienia oskarżonego, przeczącego by w krytycznym czasie prowadził swój samochód oraz wspierające wyjaśnienia oskarżonego zeznania świadków P. Ż. i S. G. a za wiarygodne uznał dowody z zeznań P. N. i przesłuchanych w charakterze świadków funkcjonariuszy Straży Miejskiej i Policji.

Rolą i zadaniem sądu odwoławczego nie jest dokonywanie, po raz kolejny, w toku postępowania apelacyjnego oceny zgromadzonych w sprawie dowodów, gdyż stanowi to wyłącznie prerogatywę Sądu orzekającego w pierwszej instancji, niemniej z uwagi na treść apelacji, w której obrońca usiłuje zdeprecjonować zeznania świadka P. N., raz jeszcze uwagę należy zwrócić na stanowczość, konsekwencje w relacji tegoż świadka twierdzącego, iż w krytycznym czasie zauważył i rozpoznał znanego mu D. W. siedzącego za kierownicą samochodu m – ki B. wjeżdżającego i „szarżującego” po podwórku, uszkadzającego parkujące tam samochody, który opuścił auto dopiero po przyjeździe funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

Istotnie przybyły na interwencję funkcjonariusz Straży Miejskiej T. Ł. (2) potwierdził w swych zeznaniach, iż ... „w momencie, jak dojeżdżaliśmy do tego samochodu kierowca otworzył drzwi od swojej strony i nadal siedział w samochodzie” ... „w tym momencie podszedł mężczyzna, który oświadczył, że ... z okna widział, jak siedzący za kierownicą tego samochodu (...) jeździł nim po posesji i przed chwilą uszkodził zaparkowane tam samochody”, ... (...) zachowywał się dziwnie, był agresywny, nie wykonywał żadnych poleceń” ... (k. 17).

Brak jest jakichkolwiek podstaw by zakwestionować prawdziwość tychże dowodów, nie czyni tego skutecznie apelujący obrońca forsując ustalenie, iż świadek P. N. rozpoznał kierowcę B. „z uwagi na charakterystyczną koszulkę białą – czerwoną”, ... „a co najmniej dwie osoby tj. oskarżony i P. Ż. byli ubrani w podobne koszulki ...”. W swoich zeznaniach P. N. stwierdził, iż rozpoznał kierującego ponieważ go zna, a nie „po koszulce”, nadto ustalenie kim był kierowca wynika wprost z powołanych zeznań świadka T. Ł.. Wskazać przy tym należy na dostrzeżone i ocenione przez Sąd Rejonowy sprzeczności w zeznaniach świadków P. Ż. i S. G. w relacji okoliczności poprzedzających przybycie funkcjonariuszy Straży Miejskiej, które nie powinny wystąpić, o ile świadkowie ci relacjonowaliby to samo zdarzenie.

Oczywistym jest, iż wybór wiarygodnych źródeł dowodowych należy do Sądu I instancji, jako stykającego się bezpośrednio z dowodami i odnoszącego wrażenia z przebiegu całości rozprawy głównej.

Kontrola odwoławcza nie obejmuje tej sfery przekonania sędziowskiego, jaka wiąże się wyłącznie z bezpośredniością przesłuchania, sprowadza się natomiast do sprawdzenia, czy ocena ta nie wykazuje błędów natury faktycznej (niezgodności z treścią dowodu) lub logicznej (błędu w rozumowaniu i wnioskowaniu) albo czy nie jest sprzeczna z doświadczeniem życiowym lub wskazaniem wiedzy.

Sposób, w jaki Sąd Rejonowy zapoznał się z dowodami przy rozpoznawaniu przedmiotowej sprawy, sposób, w jaki przeanalizował istotne, ujawnione w toku rozprawy głównej okoliczności nie pozwala na postawienie dokonanej ocenie skutecznego zarzutu; ocena ta nie przekracza granicy oceny swobodnej przez co pozostaje oceną niepodważalną

Apelacja – mimo, iż jej autor wskazuje na naruszenie w toku wyrokowania przepisów art. 4, 5 § 2 i 7 kpk – sprowadza się w istocie do zwykłej polemiki z oceną dowodów przeprowadzoną w pierwszej instancji i dokonany na tej podstawie ustaleniami.

Obrońca zakwestionował w apelacji prawidłowość ustalenia Sądu Rejonowego, iż oskarżony znajdujący się w stanie nietrzeźwości prowadził swój samochód w ruchu lądowym, na placu parkingowym, powołał orzeczenie Sądu Najwyższego, iż ... „podwórko przydomowe nie może być uznane za miejsce, gdzie odbywa się ruch lądowy pojazdów, a zatem nie korzysta z ochrony art. 178a § 1 kk”.

Chybione jest twierdzenie obrońcy, iż w ustalonych w przedmiotowej sprawie realiach oskarżony D. W. nie prowadził samochodu w ruchu lądowym.

Miejsca, w których odbywa się ruch lądowy to - poza drogami publicznymi – miejsca ogólnodostępne dla ruchu pojazdów w pełnym lub ograniczonym zakresie. Przystępstwo z art. 178a § 1 kk może być popełnione w każdym miejscu, gdzie odbywa się ruch pojazdów a zatem miejscem tego przystępstwa w ruchu drogowym mogą być drogi publiczne, drogi wewnętrzne, strefy zamieszkania oraz wszelkie inne miejsca dostępne w pełnym lub ograniczonym zakresie dla ruchu pojazdów.

Miejsce, w którym krytycznej nocy poruszał się samochodem oskarżony było miejscem ogólnodostępnym dla uczestników ruchu drogowego, nie tylko mieszkańców pobliskich domów, parkujących na placu lub w znajdujących się tu garażach. Niektóre z parkujących tu samochodów oskarżony uszkodził podczas jazdy a zatem brak jest podstaw dla stwierdzenia, że miejsce to było wyłącznie „podwórkiem przydomowym”, gdzie nie odbywa się ruch drogowy podlegający ochronie.

Ulica (...) w J. znajduje się w centrum miasta, w bliskiej odległości od siedziby Sądu Rejonowego i Okręgowego.

Sędziom orzekającym w Wydziale Odwoławczym z urzędu wiadomym jest, iż na podwórze przy budynkach nr (...) na ul. (...) wjechać i wyjechać można z obu stron tego ciągu budynków, przy czym bez jakichkolwiek ograniczeń uczynić to może każdy kierowca poszukujący miejsca do parkowania.

W kontekście przeprowadzonych i swobodnie ocenionych dowodów słusznie Sąd Rejonowy przypisał oskarżonemu D. W. sprawstwo i winę w popełnieniu obu zarzucanych mu czynów kwalifikowanych z art. 178a § 1 kk. W apelacji obrońcy oskarżonego brak jest jakichkolwiek okoliczności, które mogłyby skutecznie podważać, ustalenia odnośnie czynu popełnionego w dniu 9.VO.2012 r. obrońca ocenie dowodów dokonanej w postępowaniu pierwszoinstancyjnym przeciwstawił wyłącznie własną ocenę; przedstawiona w tymże środku odwoławczym polemika jest niezasadna w stopniu oczywistym. W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy dokonał pewnych ustaleń faktycznych, tyle, że nie po myśli oskarżonego.

Nie znalazł Sąd Okręgowy także podstaw do ingerencji w zakresie orzeczenia w zaskarżonym wyroku o karze: rodzaj i wymiar orzeczonej wobec oskarżonego D. W. kary i środków karnych – w kontekście ustalonych przez Sąd Rejonowy okoliczności istotnych w procesie orzekania o karze – nie zezwala na ocenę, iż orzeczona kara jest rażąco surową.

W ocenie Sądu Okręgowego orzeczona wobec D. W. zaskarżonym wyrokiem kara ukształtowana została w sposób bardzo wyważony a przy jej orzekaniu Sąd Rejonowy uwzględnił dyrektywy o jakich mowa w przepisie art. 53 kk; orzeczona kara jest sprawiedliwą i współmierną, właściwą wychowawczo a nadto odpowiednio dolegliwą.

Nie znajdując podstawy faktycznej ani prawnej dla uwzględnienia apelacji wywiezionej przez obrońcę, uznając tę apelację za bezzasadną w stopniu oczywistym Sąd II instancji zaskarżony wyrok, jako trafny i prawidłowy utrzymał w mocy.

Trudna sytuacja materialna oskarżonego utrzymującego się z zasiłku dla bezrobotnych, posiadającego na utrzymaniu dwoje dzieci przesądziła o zwolnieniu go z obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze (art. 634 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk).

O kosztach nieopłaconej obrony z urzędu oskarżonego w postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy Prawo o advokaturze i na podstawie § 14 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.IX.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

AP